

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie tępienia myszy polnych.

Wysoki Sejmie!

Kłeska wywołana przez myszy polne, szerzyła się w roku zeszłym w zastraszający sposób na znacznych przestrzeniach, głównie w jesieni i objęła kilkanaście powiatów położonych w środku kraju. Obszar pól nawiedzonych kłeską tą wynosił w przybliżeniu około 34.790 morgów. Najbardziej dotknięty plagą myszy polnych był środkowy pas powiatów od Jarosławia aż po Kałusz, część kraju, którą obok powiatów podolskich, najczęściej i najdotkliwiej, jak poucza doświadczenie, dotychczas zrobione, kłeska ta nawiedza.

Wydział krajowy korzystając z reszty kredytów nie wydanych na ten cel w r. 1897, a wynoszących kwotę 6.810 zł. 98 ct. zakupił podobnie jak i lat poprzednich w pracowni bakteryologicznej rektora Dr. Józefa Szpilmana 34.867 porcyi zarazka Löfflera, który rozesłano bezpłatnie 118 gminom. W celu skutecznego przeprowadzenia tej akcji, oddał Wydział krajowy wykonanie tejże na miejscu w ręce p. Sochaniwicza, weterynarza krajowego, który osobiście objechał 51 gmin i tamże przeprowadził szczegółowe badania oraz pouczające próby, w jaki sposób zarazek ten powinien być użytym. O ostatecznych jednak rezultatach zeszłorocznej akcji, mimo tak starannego przygotowania, nie może jeszcze Wydział krajowy wydać stanowczego zdania. Przy sprzyjającej bowiem pogodzie tępienie myszy polnych odbywało się w powiatach aż do ostatniej chwili, i dlatego to Wydziały powiatowe nie mogły dotychczas przedłożyć szczegółowych sprawozdań o wyniku całej akcji.

Relacje powiatu myślenickiego, oraz Dyrekcji szkół rolniczych w Dublinach wykazały dobre wyniki tej działalności, gdy przeciwnie w powiecie rudeckim rzecz sama nie miała wypaść zupełnie pomyślnie. Wydział krajowy mając to szczupłe sprawozdanie do dyspozycji, nie może też wypowiedzieć swego zapatrywania co do skuteczności zeszłorocznej akcji w tym kierunku. Skoro jednak zarazek niejednokrotnie już wykazał zdolność zabójczego działania na ten rodzaj szkodników, nie można mieć w zasadzie żadnych wątpliwości co do skuteczności tego środka, a jeżeli w pewnych poszczególnych

wypadkach nie dochodzi się do oczekiwanych rezultatów, to w takim razie przyczyny tego należy szukać bądź w tem, że środek został nieodpowiednio użyty lub też że kultura jego była mniej udatną.

Komisya gospodarstwa krajowego wobec peryodycznie powtarzającej się tej strasznej klęski, która w niektórych powiatach przybiera ogromne rozmiary i sprowadza ruinę tak większych jak i mniejszych właścicieli, uważa akcyę tę dla kraju za nader ważną, i dalszą czynność w tym kierunku wprost za niezbędną.

Wobec niedającej się już zaprzeczyć, znakomitej skuteczności dobrze przygotowanego i odpowiednio użytego zarazka Löfflera, sprawa prób z innym środkiem na razie musi być zaniechana.

Komisya gospodarstwa krajowego przyjmuje z uznaniem pracę Wydziału krajowego w tym kierunku do wiadomości, a to z szczególniejszem uwzględnieniem więcej umiejętnego przeprowadzenia całej sprawy w roku tym, jak lat ubiegłych. Komisya gosp. krajowego sądzi, że działalność ta wtedy jedynie może być skuteczną, jeżeli obejmie całe połączenie kraju, klęską tą zajęte i to z równem uwzględnieniem obszarów dworskich jak i gmin. Akcyę te winny być przeprowadzone tam, gdzie na miejscu niema odpowiednich osobistości, przez weterynarza krajowego, z jak najdalej idącą pomocą gminom ze strony kraju w tych miejscowościach, gdzie wyjątkowe warunki finansowe tychże nie pozwalają nawet na zakupno chleba, potrzebnego do rozrzucenia zarazka.

Wobec niemożliwości zaspokojenia potrzeb zgłaszających się, lepiej jest czynność ograniczyć do miejsc najwięcej i stale zagrożonych, ale tam z całą ścisłością ją przeprowadzać. Wynik pracy tego rodzaju po kilku latach w rezultatach swych wykazać musi znacznie dodatniejsze skutki, aniżeli rozsyłanie bez ścisłego planu i nadzoru zarazka po wszystkich miejscowościach, które się najpierw zgłaszają.

Wobec tego, że Wydział krajowy w sprawozdaniu swem do pewnego stopnia kwestyonuje udatność kultur, dotychczas używanego zarazka, komisya gospodarstwa krajowego sądzi, że byłoby bardzo wskazaniem, zwłaszcza wobec coraz wzmagającego się zapotrzebowania tegoż, nie centralizować wyrób zarazka Löfflera w jednej tylko instytucyi, ale powołać do akcyi tej i inne pracownie naukowe, któreby rzeczy tej podjąć się chciały.

W ten sposób uzyskać będzie można, w razie nagłej potrzeby większą ilość zarazka, a oprócz tego porównywując skuteczność tegoż z różnych pracowni, poznać wartość jego.

Odezwą z dnia 17. listopada 1898 r. do l. 101.813 zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, że Ministerstwo rolnictwa przychylając się do prośby Wydziału krajowego, reskryptem z d. 4. listopada 1898 r. l. 16309/457 udzieliło subwencji w kwocie 2000 zł. na cele tępienia myszy polnych w Galicyi w r. 1899, pod warunkiem, że Wysoki Sejm wstawi nie mniejszą kwotę na ten cel do budżetu krajowego na rok 1899. Zarazem oświadczyło c. k. Ministerstwo, iż w razie pojawienia się myszy polnych w r. 1899 na większych obszarach, gotowe będzie subwencyę swoją podwyższyć.

Wobec wielkiej zeszłorocznej klęski, komisya gospodarstwa krajowego ma nadzieję, iż c. k. Ministerstwo nie cofnie swej obietnicy i większą subwencyą zechce akcyę kraju w tym kierunku poprzeć.

Komisya gospodarstwa krajowego zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o tępieniu myszy polnych w r. 1898.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na r. 1899 w kwocie 4000 zł. na pokrycie kosztów tępienia myszy polnych w kraju i wstawia tę kwotę do Rubr. XV. budżetu krajowego na rok 1899.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w myśl reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 4. listopada 1898 r. l. 16.309/457. Skarb państwa przyczynił się tą samą kwotą co fundusz krajowy t. j. 4000 zł. na cele tępienia myszy polnych.

Lwów dnia 18. marca 1899.

Przewodniczący:
Sanguuszko.

Sprawozdawca:
Theodorowicz.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

1887

1887

Main body of faint, illegible text, appearing to be a list or series of entries.